

PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICA
E PROFESIONAL (P.O.A.P).
ANO ESCOLAR 2026-2027.

PLAN DE ORIENTACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL (P.O.A.P)

1. IDEA XERAL DO NOSO P.O.A.P.
2. MARCO TEÓRICO.
3. FINALIDADE E PRINCIPIOS DO P.O.A.P.
4. OBXETIVOS DO P.O.A.P 26-27.
5. COMPETENCIAS PARA A XESTIÓN DO PROPIO PROCESO DE TOMA DE DECISIÓNS.
6. LÍÑAS DE ACTUACIÓN POR ENSINANZAS / CURSOS/ ETAPAS.

O portofolio vocacional.
 - 1º e 2º Curso da ESO.
 - 3º e 4º Curso da ESO.
 - Bacharelato.
 - FP. Grado Medio.
 - FP. Grado Superior.
 - Alumnos que terminan a idade obrigatoria sen o título.
7. ACTIVIDADES.
8. CRONOGRAMA DE ACTUACIÓNS DO POAP 26-27.
9. AVALIACIÓN, INFORME FINAL e PROPOSTAS DE MELLORA.

PLAN DE ORIENTACIÓN

ACADÉMICA – PROFESIONAL

NON SE TRATA DE TENCELO TODO CLARO, SENÓN DE EXPLORAR, ESCOLLER E AVANZAR.

DEPOIS DA ESO

CICLOS FORMATIVOS DE GRAO BÁSICO
Aprende, práctica e prepárate para o teu futuro.

CICLOS FORMATIVOS DE GRAO MEDIO
Fórmate, especialízate e dá un paso adiante.

BACHARELATO
Segue medrando, segue sumando posibilidades.

OUTRAS OPCIÓNS
Formación Profesional Básica, Programas de Cualificación, Escolas Oficiais de Idiomas, Programas específicos...

POAP 26-27
IES SÁNCHEZ CANTÓN
DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

ORIENTAR EN TEMPOS INCERTOS
O TEU FUTURO NON ESTÁ ESCRITO, PERO **TI DECIDES** O PRÓXIMO CAPÍTULO.

TI ESCOLLES. NÓS ORIENTÁMOSTE.

COÑECE
INFÓRMATE
VALORA
DECIDE
ACTÚA

INFORMACIÓN CONFIANZA ACOMPAÑAMENTO OPCIÓNS

ESA É A NOSA MISIÓN

DEPOIS DO BACHARELATO

UNIVERSIDADE
Graos, dobre grao, ade, o teu camiño académico continúa.

CICLOS FORMATIVOS DE GRAO SUPERIOR
Especialízate e convérte en imprescindible.

OUTROS CAMIÑOS
Ensinanzas Artísticas Superiores, Deportivas, Idiomas, Oposicións...

EXPERIENCIAS QUE SUMAN
Ano sabático, voluntariado, traballo, viaxes... tamén é medrar.

TODAS AS PERSOAS, TODOS OS TALENTOS, TODOS OS CAMIÑOS IMPORTAN.

NON HAI UNHA ÚNICA RESPONSA CORRECTA, HAI MOITOS CAMIÑOS POSIBLES.

A TÚA HISTORIA COMEZA AGORA ¿LIST@?

DESCUBRE **EXPLORA** **ELIXE** **ACTÚA** **SUPÉRATE**

1. IDEA XERAL DO NOSO P.O.A.P.

O Plan de Orientación Académica e Profesional do IES Sánchez Cantón concíbese como un **proceso continuo de acompañamento ao alumnado**, desde o inicio da ESO ata a finalización da súa etapa no centro, que pretende favorecer unha participación activa na construción do seu futuro académico, profesional e persoal.

A orientación non debe limitarse a informar sobre estudos ou profesións nin actuar unicamente nos momentos nos que é necesario realizar unha elección. Pretendemos desenvolver progresivamente no alumnado as competencias necesarias para coñecerse, explorar as posibilidades existentes, contrastar información, tomar decisións razoadas, construír alternativas e revisar as súas eleccións cando sexa necesario.

O noso modelo de orientación parte da personalización, entendendo que cada alumno/a presenta intereses, capacidades, circunstancias, expectativas e ritmos diferentes e que, polo tanto, cada alumno/a constrúe o seu propio camiño.

Todo o POAP desenvolverase arredor dunha secuencia común:

COÑÉCETE → EXPLORA → CONTRASTA → DECIDE → ACTÚA → REvisa

O obxectivo final será **avanzar progresivamente cara á autoorientación**, procurando que o alumnado adquira maior autonomía para xestionar as súas decisións e construír un proxecto académico-profesional propio, realista, flexible e aberto ao cambio.

2. MARCO TEÓRICO - PRÁCTICO.

A Orientación Académica e Profesional = Autocoñecemento + Exploración + Adaptabilidade + Construción do proxecto Vital

A orientación académica e profesional enténdese como un proceso continuo de acompañamento ao alumnado, destinado a favorecer decisións cada vez máis autónomas, realistas e flexibles ao longo da súa traxectoria educativa.

O P.O.A.P. DO IES SÁNCHEZ CANTÓN ARTICÚLASE ARREDOR DE CATRO EIXES FUNDAMENTAIS:

- a) **Autocoñecemento**, para que o alumnado identifique progresivamente intereses, fortalezas, dificultades, valores, motivacións e expectativas persoais.
- b) **Exploración**, para coñecer e analizar de forma crítica as diferentes opcións académicas, profesionais e laborais, utilizando información actualizada, contrastada e fiable.
- c) **Adaptabilidade académico-profesional**, entendida como a capacidade para tomar decisións, prever alternativas, afrontar a incerteza e revisar as eleccións cando cambian as circunstancias. Neste proceso promoverase a secuencia: EXPLORAR → COMPARAR → PRIORIZAR → DECIDIR → ACTUAR → REVISAR.
- d) **Construción do proxecto vital**, procurando que cada alumno/a sexa progresivamente protagonista do seu propio itinerario académico, profesional e persoal, entendendo que este proxecto non é ríxido nin definitivo, senón aberto á evolución e ao cambio.

Desde esta perspectiva, orientar non consiste unicamente en informar sobre estudos ou profesións, senón en ensinar ao alumnado a coñecerse, explorar posibilidades, tomar decisións fundamentadas e adaptarse a un contexto académico e profesional en permanente transformación.

3. FINALIDADE E PRINCIPIOS DO P.O.A.P.

A **FINALIDADE** é favorecer que o alumnado desenvolva progresivamente a autonomía necesaria para construír e xestionar un proxecto académico-profesional propio, realista, flexible e aberto á revisión.

Os **PRINCIPIOS** nos que pretendemos basearnos para levar ao cabo o programa son:

- ✚ Continuidade e carácter preventivo.
- ✚ Personalización e seguimento individualizado.
- ✚ Inclusión e igualdade de oportunidades.
- ✚ Perspectiva de xénero e superación de estereotipos.
- ✚ Participación activa e autonomía do alumnado.
- ✚ Atención ao benestar persoal e emocional.
- ✚ Utilización crítica de información actualizada e contrastada.
- ✚ Orientación para a aprendizaxe e adaptación ao longo da vida

4. OBXECTIVOS DO P.O.A.P 26-27.

OBXECTIVO XERAL DO POAP DO IES SÁNCHEZ CANTÓN PARA O 26-27:

- ✚ Desenvolver progresivamente no alumnado as competencias necesarias para coñecerse, explorar e contrastar alternativas, tomar decisións razoadas e construír un proxecto académico-profesional propio, realista, flexible e aberto á revisión.

OBXECTIVOS ESPECÍFICOS DO POAP DO IES SÁNCHEZ CANTÓN PARA O 26-27:

1. AUTOCONHECIMENTO:

- ✚ Conseguir que o alumnado identifique progresivamente os seus intereses, fortalezas, valores, motivacións e áreas de mellora, incorporándoos á reflexión sobre o seu futuro académico-profesional.

2. TOMA DE DECISIONS

- ✚ Desenvolver a capacidade para comparar alternativas, valorar vantaxes e dificultades e xustificar as decisións adoptadas a partir do autoconhecimento e de información contrastada.

3. PREVENCIÓN DE DECISIONS DE RISCO

- ✚ Detectar e traballar especialmente aquelas decisións precipitadas, pouco realistas ou excesivamente condicionadas por amizades, expectativas familiares, estereotipos ou información insuficiente.

4. COÑECIMENTO DO SISTEMA EDUCATIVO

- ✚ Conseguir co alumnado coñeza as principais alternativas académicas e formativas correspondentes ao seu nivel e saiba identificar os requisitos e procedementos básicos de acceso.

5. EXPLORACIÓN ACADÉMICO-PROFESIONAL

- ✚ Capacitar ao alumnado para buscar, seleccionar, contrastar e interpretar información fiable sobre estudos, Formación Profesional, Universidade, ensinanzas especiais, profesións e mercado laboral.

6. IGUALDADE E SUPERACIÓN DE ESTEREOTIPOS

- ✚ Favorecer co alumnado identifique e cuestione estereotipos de xénero, sociais ou académicos que poidan limitar as súas eleccións, promovendo a valoración das diferentes vías formativas sen xerarquías preestablecidas.

7. INCLUSIÓN E PERSONALIZACIÓN

- ✚ Garantir co alumnado, especialmente aquel con NEE/NEAE ou outras necesidades específicas, dispoña dunha orientación accesible, personalizada e adaptada ás súas características, posibilidades e necesidades de apoio.

8. TRANSICIÓN ENTRE ETAPAS

- ✚ Preparar o alumnado para afrontar as principais transicións académicas, procurando que coñeza as alternativas dispoñibles, os requisitos necesarios e os pasos que debe realizar para acceder á opción elixida.

9. PARTICIPACIÓN DAS FAMILIAS

- ✚ Favorecer cas familias dispoñan de información e criterios para acompañar o proceso de decisión, respectando progresivamente a autonomía do alumnado e evitando substituír a súa elección.

10. AVALIACIÓN DO POAP

- ✚ Comprobar o grao de desenvolvemento dos obxectivos do POAP mediante indicadores de actividade, participación e eficacia, utilizando os resultados obtidos para introducir propostas de mellora nos cursos seguintes.

5. COMPETENCIAS PARA A XESTIÓN DO PROPIO PROCESO DE TOMA DE DECISIONS.

Ante a pregunta ¿QUE COMPETENCIAS QUEREMOS QUE TEÑA O ALUMNADO CANDO ABANDOE O IES SÁNCHEZ CANTÓN DESPOIS DE PASAR POLO NOSO PROCESO DE ORIENTACIÓN ?

O POAP pretende desenvolver progresivamente a **Adaptabilidade Académico-Profesional**, entendida como a capacidade para explorar, decidir, afrontar a incerteza, revisar decisións e construír alternativas ante os cambios académicos, profesionais, tecnolóxicos ou persoais.

Ao finalizar a súa etapa no centro pretendemos que o alumnado sexa capaz de:

- 1) Identificar as súas fortalezas e áreas de mellora.
- 2) Recoñecer os seus intereses e valores.
- 3) Localizar información académico-profesional fiable.
- 4) Diferenciar información, opinión e recomendación algorítmica.
- 5) Coñecer as principais alternativas formativas.
- 6) Analizar criticamente unha profesión.
- 7) Relacionar estudos, competencias e oportunidades profesionais.
- 8) Tomar decisións razoadas.
- 9) Revisar unha decisión cando cambian as circunstancias.

**Ser quen de entender cunha boa decisión non é necesariamente unha decisión definitiva. Aprender a revisar unha elección ante nova información tamén forma parte da competencia para decidir.*

- 10) Construír alternativas ante unha decisión.
- 11) Xestionar a incerteza.
- 12) Solicitar axuda cando a necesita.
- 13) Diseñar un proxecto académico-profesional flexible.

6. LÍÑAS DE ACTUACIÓN POR ENSINANZAS / CURSOS/ ETAPAS / DESTINATARIOS.

PORTFOLIO VOCACIONAL

Como instrumento de continuidade e seguimento, promoverase a creación progresiva dun Portfolio Vocacional, preferiblemente dixital, desde 1.º ESO ata 2.º Bacharelato.

Nel incorporaranse evidencias significativas do proceso de orientación: autocoñecemento, intereses, fortalezas, reflexións, actividades realizadas, decisións, proxecto académico-profesional e obxectivos posteriores.

A súa finalidade non será acumular documentación, senón **permitir visualizar a evolución do alumnado**:

- ACTIVIDADE → REFLEXIÓN → EVIDENCIA → EVOLUCIÓN → DECISIÓN.

«MATRIZ DE DESENVOLVEMENTO VOCACIONAL 1.º ESO–2.º BACH»

Curso	Pregunta fundamental	Competencia prioritaria	Actuación clave	Evidencia Portfolio
1.º ESO	¿Quen son como estudante?	Autocoñecemento	Perfil inicial	«Así son eu»
2.º ESO	¿Que me interesa-que se me dá ben?	Intereses/fortalezas	Exploración	Mapa de fortalezas
3.º ESO	¿Que opcións comezo a ter?	Exploración	Itinerarios	Mapa de posibilidades
4.º ESO	¿Que camiño escollo?	Decisión	ESO→Bach/FP	Plan A/B/C
1.º Bach	¿Cara onde quero dirixirme?	Exploración avanzada	Estudios/profesiones	Preproxecto
2.º Bach	¿Como o levo á práctica?	Transición	PAU/FP/Universidade	Plan final + calendario

En coherencia co marco teórico establecido e ca intención de lograr a consecución dos obxectivos propostos propoñemos as seguintes liñas de actuación, contextualizadas ás características persoais e ó entorno social e cultural dos alumnos do IES SÁNCHEZ CANTÓN.

En todas as etapas, cando as necesidades do alumnado así o requiran, realizaranse **Entrevistas Individualizadas** orientadas ao autocoñecemento, identificación de intereses, exploración de alternativas, busca e contraste de información, toma de decisións e construción do proxecto académico-profesional.

1º e 2º Curso da ESO.

- Información sobre estrutura do sistema educativo (*optatividade, etapas, criterios de avaliación e promoción...*).
- Informar sobre optativas para 1º e 2º curso: lingua estranxeira ou reforzo e apoio.
- Informar sobre as optativas de centro segundo LOMLOE.
- Asesoramento individualizado a alumnado e familias.
- Atención á diversidade.
- Elaboración do consello orientador.
- Traballar a toma de decisións e o autocoñecemento: estudos de casos, dinámica de grupos...
- Cooperación ca familia no reforzo dos aprendizaxes básicos do fillo e apoio ó proceso de E-A: entrevistas, charlas...

- Acceso á Formación Profesional Básica.
- Proba de ciclos medios aos alumnos que cumpren 17 anos no ano de realización da proba.
- **En 1º ESO:**
 - Acolida da nova etapa e centro educativo.
 - Coñecer e proceso de adaptación ao instituto
 - Autocoñecemento inicial como estudante.
 - Identificación de fortalezas e áreas de mellora.
 - Información básica sobre o sistema educativo e optatividade.
- **EN 2º ESO:**
 - Autoconceito, intereses e fortalezas.
 - Primeira aproximación ao mundo académico-profesional.
 - Información sobre optatividade e itinerarios.
 - Inicio da exploración de profesións.

3º e 4º Curso da ESO.

- ◆ Comezo do proxecto persoal.
- ◆ Esbozo do proxecto profesional
- ◆ Traballar a madurez vocacional (*entendida coma o grao progresivo de autonomía do alumnado para coñecerse, explorar opcións, valorar información, tomar decisións e revisar o seu proxecto cando sexa necesario*) e a toma de decisións (“*programa orienta*”).
- ◆ Visitas a centros de interese para a orientación vocacional.
- ◆ Cuestionarios.
- ◆ Entrevistas.
- ◆ Charla: “...e despois da E.S.O. que ?”
- ◆ Entrevistas familiares.
- ◆ Explicación do mundo laboral e o seu acceso.
- ◆ Co alumno en individual:
 - ✓ Autocoñecemento da situación persoal.
 - ✓ Busca de información profesional.
 - ✓ Coñecemento de si mesmo e das súas posibilidades posteriores.
 - ✓ Coñecemento da oferta e das súas posibilidades con estudos superiores.
 - ✓ Identificar diferentes camiños e tomar decisións razonadas = *explorar* → *comparar* → *priorizar* → *decidir* → *prever alternativas* → *revisar*.
 - ✓ Simulador de opcións.
 - ✓ Toma de decisións.
- ◆ En **4º ESO** establecer o **modelo Plan A/B/C + adaptabilidade + xestión de incertidume** como modelo de toma de decisións a través da construción de varios **plans como mecanismos para afrontar a incertidume:**
 - Plan A: opción preferente.
 - Plan B: alternativa realista.
 - Plan C: vía de recondución da túa traxectoria coma estudante.
- ◆ **O MODELO PLAN A/B/C:** cada plan deberá responder a cinco preguntas:
 - 1) ¿Que é o que quero?

- 2) ¿Por que o quero iso?
 - 3) ¿Que preciso para conseguilo?
 - 4) ¿Que dificultades podo atopar?
 - 5) ¿Que farei senón sae?
- ◆ Proba de ciclos medios alumnos que cumpren 17 anos no ano de realización da proba.
 - ◆ Busca de información relevante.
 - ◆ Información sobre itinerarios e relación destes con estudos superiores.
 - ◆ Información sobre saídas laborais no entorno socioeconómico.
 - ◆ Dar o consello orientador en 4º ESO.
 - ◆ Obtención do título de ESO por Educación de Adultos.
 - ◆ Obtención do título ESO por proba libre.
 - ◆ **Información clara e precisa sobre:** Formación Profesional Básica, programas de transición á vida activa, educación de adultos, proba libre para a obtención do título da ESO, proba para acceso a Ciclos Medios, formación ocupacional, SGC, obradoiros, escolas-taller...

Bacharelato:

- ♣ Modalidades: optativas e relación con estudos superiores: universidade, FPE de Grado Superior, ensinanzas de réxime especial...
- ♣ Cambios de modalidade.
- ♣ Materias obxecto de ponderacións/preferencia nos estudos posteriores.
- ♣ Información sobre acceso a estudos universitarios: a PAU, o uso de NERTA, preinscripción...
- ♣ Probas de acceso aos ciclos superiores.
- ♣ Co alumno en individual:
 - ✓ Autoconecemento da situación persoal.
 - ✓ Identificación de intereses.
 - ✓ Coñecemento de opcións académicas.
 - ✓ Perfilamento de proxecto da vida persoal.
 - ✓ Busca de información profesional.
 - ✓ Coñecemento de si mesmo e das súas posibilidades posteriores.
 - ✓ Coñecemento da oferta e das súas posibilidades con estudos superiores.
 - ✓ Identificar diferentes camiños e alternativas.
 - ✓ Toma de decisións.
 - ✓ Aloxamentos.
 - ✓ Becas.
 - ✓ Calendarios de datas importantes para os procesos de petición de prazos.
 - ✓ Competencias universitarias.
 - ✓ Saídas profesionais no entorno próximo.
 - ✓ Movilidade internacional.
 - ✓ ...

- ♣ En **2º bach** establecer novamente adaptado ao curso o modelo **Plan A/B/C + adaptabilidade + xestión de incertidume** como modelo de toma de decisiones a través da construción de varios **plans como mecanismos para afrontar a incertidume:**
 - Plan A: opción preferente.
 - Plan B: alternativa realista.
 - Plan C: vía de recondución da túa traxectoria coma estudante.
- ♣ Autoorientación do alumno.
- ♣ Orientación sobre as probas de acceso á universidade.
- ♣ Orientación sobre a oferta formativa de ciclos medios e superiores.
- ♣ Orientación sobre a oferta formativa das ensinanzas de réxime especial: idiomas, deportes e artísticas.
- ♣ Coordinación tanto docente como familiar.
- ♣ Obtención do título por Educación de Adultos.
- ♣ Obtención do título por proba libre.

Orientación cara a FP de Grao Medio:

- Proba de ciclos medios alumnos con 17 anos cumpridos ou que os cumpren no ano natural da proba..
- Acceso a FP media: axuda a cubrir a documentación necesaria no proceso de solicitude e matrícula.
- Acceso dende á fp de Grado Superior dende a fp media.
- Co alumno en individual mediante entrevistas persoais:
 - ✓ Autocoñecemento da situación persoal.
 - ✓ Identificación de intereses.
 - ✓ Coñecemento de opcións académicas e laborais.
 - ✓ Perfilamento de proxecto da vida persoal.
 - ✓ Búsqueda de información profesional.
 - ✓ Coñecemento de si mesmo e das súas posibilidades posteriores.
 - ✓ Coñecemento da oferta e das súas posibilidades con estudos superiores.
 - ✓ Identificar diferentes camiños e alternativas.
 - ✓ Tomar decisións.
 - ✓ Ensinar a confeccionar un currículo, unha carta de presentación, unha chamada a unha empresa...
 - ✓ Ensinar técnicas para a superación dunha entrevista persoal ou proba psicotécnica.
- Información sobre módulos e familias profesionais. Ciclos de alta demanda laboral.
- Cambios de familias profesionais.
- Informar sobre: lexislación laboral, estratexias de busca de emprego, entrevista laboral, transición á vida activa, autoemprego, recursos laborais no entorno...
- Asesoramento ás familias.

FP de Grao Superior:

- ◆ Co alumno en individual mediante entrevistas planificadas:
 - ✓ Autoconecemento da situación persoal.
 - ✓ Identificación de intereses.
 - ✓ Coñecemento de opcións académicas e laboráis.
 - ✓ Perfilamento de proxecto da vida persoal.
 - ✓ Busca de información profesional.
 - ✓ Coñecemento de si mesmo e das súas posibilidades posteriores.
 - ✓ Coñecemento da oferta e das súas posibilidades con estudos superiores.
 - ✓ Identificar diferentes camiños e alternativas.
 - ✓ Tomar decisións.
 - ✓ Ensinar a confeccionar un currículo, unha carta de presentación, unha chamada a unha empresa...
 - ✓ Ensinar técnicas para a superación dunha entrevista persoal ou proba psicotécnica.
- ◆ Acceso á universidade.
- ◆ Carreiras universitarias vinculadas coa familia profesional (*convalidacións de créditos universitarios a alumnado procedente do fp superior*).
- ◆ Busca activa de emprego e/ou programas de transición á vida activa.

Ensinanzas Deportivas:

- ◆ Orientación específica segundo demanda.
- ◆ Inserción laboral.
- ◆ Universidade.
- ◆ CAFYD.
- ◆ Oposicións.
- ◆ Federacións.
- ◆ Emprendemento.

MEDIDAS DE ORIENTACIÓN INTENSIFICADA EN 4º ESO E 2º BACH:

Dentro do obxectivo da personalización (*“cada alumno/a = un camiño”*) e a prevención de decisións precipitadas ou tomadas *“seguindo a manada”* teremos en conta en cursos tan complicados coma 4º ESO e 2º BACH:

- A. [Protocolo de exploración vocacional intensificada para alumnado que chegue a 4.º ESO/2.º Bach](#) con ausencia de proxecto, bloqueo, falta de intereses identificados, forte dependencia de terceiros, expectativas claramente irreais, discrepancia forte entre expectativas e traxectoria, ou risco de abandono.
- B. [Intervención ante decisións académico-profesionais de risco](#) para decisións moi condicionadas por amizades, familia, prexuícios sobre FP/Universidade, expectativas pouco realistas ou información insuficientemente contrastada.

Orientación e acompañamento ás familias - *ACOMPANHAR SEN SUBSTITUÍR A DECISIÓN*

Tendo en conta que unha parte importante das decisións adolescentes está condicionada polas expectativas familiares, a intervención centrarase en 4 momentos:

- a) 6.º EP/1.º ESO → acompañar a transición e evitar expectativas prematuras.
- b) 2.º/3.º ESO: acompañar intereses sen etiquetar.
- c) 4.º ESO: Bacharelato, FP e alternativas sen xerarquías.
- d) 2.º Bach: acompañamento da decisión, PAU/FP/Universidade e xestión de expectativas.

Informacións sobre Outras Liñas de Actuación Alternativas.

Alumnos que rematan a escolarización obrigatoria sen obter o Título de Graduado en Educación

Secundaria:

- Educación de persoas adultas para a obtención do título.
- Proba libre para a obtención do título.
- Acceso a Ciclos de Grao Medio.
- Formación Profesional Básica, cando proceda.
- Formación para o emprego e outros recursos de inserción.
- Servizo Galego de Colocación.

7. ACTIVIDADES.

Atendendo a estrutura xeral do POAP (*coñecerse → explorar → saber informarse → prepararse para a transición → recibir acompañamento*) as actividades desenvolvidas no marco do POAP organizaranse en cinco grandes ámbitos, de acordo cos obxectivos establecidos e co carácter progresivo do proceso de orientación académica e profesional.

1. ACTIVIDADES DE AUTOCONECIMIENTO E TOMA DE DECISIONS:

- ✚ Charlas estruturadas do orientador, organizadas por temáticas, cursos e momentos do proceso de orientación.
- ✚ Programa ORIENTA na Aula Virtual, como ferramenta de información, autoconecimiento e apoio á toma de decisións.
- ✚ Probas estandarizadas relativas a capacidades, intereses, estilos de aprendizaxe e descrición de si mesmo.
- ✚ Cuestionarios e actividades de reflexión persoal vinculadas ao proceso de orientación.

2. ACTIVIDADES DE EXPLORACIÓN ACADÉMICA E PROFESIONAL:

- ❖ Busca e análise de información sobre estudos e profesións relacionadas cos intereses e características do alumnado.
- ❖ Radiografía dunha profesión: análise de formación necesaria, salarios, inserción laboral, desemprego, mobilidade xeográfica, temporalidade, automatización, demanda, condicións laborais, competencias requiridas e posibilidades de reconversión.
- ❖ Visitas a centros de Formación Profesional ou empresas.
- ❖ Charlas impartidas por docentes, profesionais ou responsables de centros formativos.
- ❖ Participación na Feira da Educación (EDUGAL).
- ❖ Charlas a cargo da CIUG ou da Dirección Xeral de Formación Profesional.
- ❖ Visitas e presentación da traxectoria académica, persoal e profesional de exalumnos/as.

3. ACTIVIDADES DE COMPETENCIA DIXITAL E XESTIÓN DA INFORMACIÓN (*Preténdese*

que o alumnado aprenda non só a localizar información, senón tamén a valorar a súa fiabilidade, actualidade e utilidade antes de incorporala ao seu proceso de toma de decisión).

- Uso responsable da Intelixencia Artificial como ferramenta de exploración, comparación e apoio á reflexión, nunca como fonte única de información nin como substituta da decisión persoal.
- Utilización de ferramentas dixitais: portais oficiais, buscadores académicos e simuladores para localizar, contrastar e analizar información académico-profesional.
- Desenvolvemento dunha estratexia de orientación dixital responsable baseada na secuencia: PREGUNTAR → CONTRASTAR → VERIFICAR → DECIDIR

4. ACTIVIDADES DE TRANSICIÓN Á VIDA ACADÉMICA E LABORAL:

- Técnicas de busca activa de emprego.
- Role-playing de entrevistas laborais, cando sexa posible.
- Elaboración do currículo e carta de presentación.

- Utilización de LinkedIn para coñecer o ámbito profesional, explorar perfís e oportunidades laborais e aproximarse á construción dunha identidade profesional.
- Utilización de Europass para presentar de maneira estruturada a formación, competencias e experiencias persoais.
- Preparación para procesos de selección e incorporación ao mundo laboral.

5. ACTIVIDADES DE INFORMACIÓN, PARTICIPACIÓN E ACOMPAÑAMENTO:

- Escola de Familias, como recurso de información e acompañamento nas decisións académico-profesionais.
 - Webinars.
 - Infografías.
 - Vídeos.
- Preguntas frecuentes e outros materiais informativos elaborados polo Departamento de Orientación.

8. CRONOGRAMA DO P.O.A.P. 2026-2027.

**PLANIFICAR → EXPLORAR E ACOMPAÑAR → ORIENTAR E DECIDIR → PREPARAR TRANSICIÓNS
→ AVALIAR E MELLORAR**

O cronograma recolle de forma sintética as principais actuacións previstas. A temporalización terá carácter flexible e poderá adaptarse ás necesidades detectadas, á organización do centro e aos calendarios oficiais dos distintos procesos académicos.

COR	BLOQUE
☐ T	Actuacións transversais
☐ ESO	Educación Secundaria Obrigatoria
☐ B	Bacharelato
☐ FP	Formación Profesional
☐ ED	CGTD / Ensinanzas Deportivas
☐ TR	Transición Primaria → ESO
☐ PC	Peche, avaliación e mellora

CÓD.	ACTUACIÓN	DESTINATARIOS	RESPONSABLES	TEMPORALIZACIÓN
T1	Difusión e actualización do POAP e dos recursos de orientación	Comunidade educativa	D.O. / Equipo Directivo	Todo o curso
T2	Entrevistas e orientación individualizada para autocoñecemento, exploración e toma de decisións	Alumnado	Orientadores/as	Todo o curso
T3	Orientación e acompañamento ás familias nos procesos de decisión académico-profesional	Familias	Orientadores/as	Todo o curso
T4	Asesoramento e coordinación cos titores/as para o desenvolvemento do POAP	Titores/as	D.O. / Xefaturas de Estudos	Todo o curso
T5	Seguimento e coordinación do POAP e das actuacións programadas	Profesorado / titores/as	D.O. / Equipo Directivo	Todo o curso
T6	Elaboración e actualización de materiais e recursos: Aula Virtual, guías, infografías e recursos dixitais	Comunidade educativa	D.O.	Todo o curso
T7	Colaboración con entidades, centros formativos e profesionais externos	Alumnado / familias	D.O. / Equipo Directivo	Segundo programación
T8	Orientación intensificada: bloqueo, ausencia de proxecto ou decisións de risco	4.º ESO / 2.º Bach prioritariamente	Orientadores/as / titores/as	Segundo necesidade
ESO1	Adaptación á etapa e autocoñecemento inicial. Optatividade e prematrícula	1.º ESO	Orientador/a / titores/as	1.º–3.º trimestre
ESO2	Intereses e fortalezas. Aproximación ás profesións e orientación cara a 3.º ESO	2.º ESO	Orientador/a / titores/as	2.º–3.º trimestre
ESO3	Exploración de posibilidades. Materias e itinerarios de 4.º ESO	3.º ESO	Orientador/a / titores/as	2.º–3.º trimestre
ESO4	Toma de decisións: Bacharelato / FP / outras vías + Plan A/B/C	4.º ESO	Orientador/a / titores/as	2.º–3.º trimestre
B1	Exploración avanzada: materias, PAU, estudos posteriores e opcións profesionais	1.º Bach	Orientador/a / titores/as	2.º–3.º trimestre

CÓD.	ACTUACIÓN	DESTINATARIOS	RESPONSABLES	TEMPORALIZACIÓN
B2	Transición post-Bach: PAU, NERTA, Universidade, FP Superior e outras vías + Plan A/B/C	2.º Bach	Orientador/a / titores/as	Todo o curso / intensificación 2.º–3.º trim.
FP1	Continuidade formativa, acceso a GS, busca de emprego e transición á vida activa	FP Grao Medio	Orientador/a / responsables das ensinanzas	Todo o curso / demanda
FP2	Universidade, recoñecemento de créditos, especialización e inserción laboral	FP Grao Superior	Orientador/a / responsables das ensinanzas	Todo o curso / demanda
ED1	Orientación específica: Universidade, CAFYD, oposicións, federacións, inserción laboral e emprendemento	CGTD / Ensinanzas Deportivas	Orientadora / responsables	Todo o curso / demanda
TR1	Coordinación cos centros adscritos para preparar a transición Primaria → ESO	Centros adscritos	D.O.	1.º trimestre
TR2	Programa de preparación para a ESO	6.º EP	D.O. / centros adscritos	3.º trimestre
TR3	Xornada de portas abertas, visita, información e acollida no IES	6.º EP	D.O. / Equipo Directivo / centros adscritos / alumnado colaborador	3.º trimestre
PC1	Proposta de medidas e itinerarios para 2027-2028: PDC, atención á diversidade e orientación de itinerarios	Alumnado que requira medidas específicas	D.O. / Xefatura de Estudos / profesorado	Xuño 2027
PC2	Avaliación final do POAP mediante os indicadores establecidos	Comunidade educativa / POAP	D.O. / Equipo Directivo / titores/as	Xuño 2027
PC3	Propostas de mellora e planificación inicial do POAP 2027-2028	POAP	D.O.	Xuño 2027
PC4	Incorporación dos resultados á Memoria Final do Departamento de Orientación	Centro / Inspección	Xefatura D.O. / orientadores/as	Xuño 2027

9. AVALIACIÓN, INFORME FINAL e

PROPOSTAS DE MELLORA.

O **Plan de Orientación Académica e Profesional** avaliarase ao remate do curso e quedando plasmado na Memoria de Curso os logros alcanzados, as dificultades encontradas, os factores intervinientes no desenvolvemento do Plan e os aspectos que será necesario modificar, eliminar ou recoller en vindeiros cursos.

A avaliación será realiza polas persoas que interveñen no deseño, planificación e posta en marcha de dito Plan (titores/as, orientador/a, profesorado) e polos seus destinatarios (alumnado, familias, profesorado) a través de breves cuestionarios / enquisas de recollida de información que buscarán medir os seguintes indicadores.

Indicadores para medir a actividade do POAP:

- ✓ Participación das partes implicadas: orientador/a, titores/as, profesores/as, alumnado e familias.
- ✓ Equilibrio entre os obxectivos propostos e os contidos.
- ✓ Equilibrio e secuenciación axeitada no tratamento dos contidos ó longo dos distintos niveis.
- ✓ Adecuación dos contidos propostos e as necesidades detectadas.
- ✓ Validez e pertinencia dos instrumentos, métodos e técnicas empregados.
- ✓ Consecución dos obxectivos propostos...
- ✓ Outros aspectos medibles:
 - Número de entrevistas.
 - Número de alumnado atendido.
 - Número de familias que acuden ao D.O..
 - Número de charlas impartidas.
 - Número de cuestionarios.
 - Grao de satisfacción.
 - Participación por etapas, cursos...

Indicadores para medir a eficacia do POAP:

Resultado esperado / resultado obtido / proposta de mellora:

- ✓ % alumnado que identifica ≥ 3 fortalezas propias.
- ✓ % que coñece alomenos tres alternativas despois de ESO/Bach.
- ✓ % de 4.º ESO que formula Plan A + B.
- ✓ % de 2.º Bach que coñece requisitos e calendario das súas opcións.
- ✓ % que declara maior seguridade para tomar decisións.
- ✓ % de alumnado capaz de xustificar a súa decisión mediante información contrastada, autoconecemento e análise de alternativas.
- ✓ % que sabe localizar información académica fiable autónomamente.
- ✓ % de alumnado que revisa criticamente a súa idea inicial despois de contrastar información, con independencia de que finalmente a manteña ou a modifique.
- ✓ Seguimento de transición: enquisa breve voluntaria a antigos alumnos: ¿Onde estás? ¿Era o teu Plan A/B/C? ¿Que información do IES resultóche útil? ¿Que botaches de menos?

A avaliación terá lugar en tres momentos:

- a) **Ao inicio:** para avaliar o deseño, a proposta de contidos, a secuenciación máis axeitada, a temporalización...
- b) **Durante o seu desenvolvemento:** para valorar a adecuación e consecución dos obxectivos, variables que interveñen no seu proceso, participación, adecuación das actividades...As técnicas e instrumentos empregados para este momento da avaliación serán os intercambios de información realizados nas reunións semanais de coordinación de titorías, a observación directa nas aulas, cuestionarios...
- c) **Ao remate do programa:** para avaliar os resultados obtidos tanto previstos como imprevistos, consecución de obxectivos propostos, valoración final do desenvolvemento do P.O.A.P. e proposta de modificacións ou de atención a necesidades que non foron cubertas.

O **Informe final** recollerá o grao de execución do POAP, os resultados dos indicadores establecidos, as dificultades detectadas e as propostas de mellora para o curso seguinte, indicando actuación, responsables e temporalización.

As **propostas de mellora** incluirán:

- 1) ¿Que hai que mellorar?
- 2) ¿Quen o vai facer?
- 3) ¿Cando o vai facer?
- 4) ¿Como o vai facer?

Pontevedra , a 18 de Setembro de 2026.

I.E.S. SÁNCHEZ CANTÓN.

O Xefe do Departamento de Orientación.

D. José Adolfo Barreiro Huerga